

сональна відповідальність кожного працівника ДБР». Невдалим це формулювання робить саме штучне поєднання в одне ціле двох таких різних за своїм змістом засад. З чого виникає доцільне питання про необхідність удосконалення законодавства в цьому питанні при подальшій роботі над ним, шляхом внесення до статті 3 ЗУ «Про ДБР» роз'єднати ці засади та переформулювати положення про незалежність таким чином: : «Державне бюро розслідувань організовується і діє на засадах: ... незалежності Державного бюро розслідувань, гарантованої державою від політичного, матеріального, або будь-яких інших видів впливу на працівників Державного бюро розслідувань при виконанні ними своїх службових обов'язків».

Також досить важливим для забезпечення незалежності постає питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників Державного бюро розслідувань. Ці питання не врегульовані в діючому законі про ДБР хоча вони є безперечно важливими, і в свою чергу є неприпустимим щоб в цьому питанні відсилатися до інших норм законодавства. Особливо зважаючи на категорію справ, розслідування яких передбачено роботою ДБР, їх слід обов'язково включити до тексту Закону України «Про ДБР». Прикладом можна взяти Закон України «Про прокуратуру», або інші закони, в яких також передбачено відповідні положення. Ці зміни стануть запорукою успіху в здобутті незалежності роботи Державного бюро розслідувань.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент ***Селезньов Владислав Анатолійович.***

Перерва Д. М.

студент 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Вибір на користь європейських стандартів є дуже важливим не тільки для держави та її громадян, а й для більшої частини світового співтовариства, яке очікує Україну в своїх лавах сучасною та правовою державою. Це підтверджується тим, що створення та правильне функціонування Державного бюро розслідувань (далі — ДБР) перед-

бачено зобов'язаннями при вступі до Ради Європи та є частиною коаліційної угоди між парламентськими партіями Верховної Ради України VIII скликання. Дане питання є досить актуальним тому, що Україна на даний момент знаходиться на одній з найскладніших стадій розвитку та реформування правоохоронної системи.

Питання функціонування ДБР в системі правоохоронних органів України досліджувала величезна кількість науковців, аспірантів, студентів, а також юристів-практиків з України та зарубіжних держав. Найвидатнішими з них є Ківалов С. В., Полянський Ю. Є., Бакаянова Н. М., Девід М. Кук. Саме вони спрямовують свої зусилля на пошук ефективних підходів до вирішення комплексу правових, структурно-організаційних, процедурних, кадрових та фінансових питань створення Державного бюро розслідування як центрального органу виконавчої влади.

Згідно із законами України «Про Національну поліцію» (Про Національну поліцію: Закон України від 01. 01.2019 № 580-VIII Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>) та «Про Державне бюро розслідувань» (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19>) обидва інститути правоохоронної діяльності є центральними органами виконавчої влади, завданнями яких є протидія злочинності, запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів. Таким чином, не дослідивши це питання досконало, можна дійти висновку, що це два однакових правоохоронних органи з абсолютно ідентичними функціями. І дійсно, вони мають досить багато спільних повноважень, а саме: виявляють причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживають у межах своєї компетенції заходів для їх усунення; вживають заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень та інших правопорушень; припиняють виявлені кримінальні та інші правопорушення; розробляють і затверджують методику розслідування окремих видів злочинів. Але ДБР — це орган, який був створений не так давно і його створення було зумовлене рядом об'єктивних причин.

Такими причинами стали: необхідність створення єдиного слідчого органу, підсилення реалізації прав населення щодо оскарження дій правоохоронців, суддів та інших посадових осіб які порушують закон та необхідність залучення осіб «нового формату», які будуть працювати у Державному бюро розслідувань. З урахуванням цих причин та цілей вдалося сформувати новий структурний орган правоохоронної діяльності, який був наділений новими абсолютно унікальними повноваженнями. Зі створенням ДБР органи прокуратури були звільнені від слідчої діяльності. Позитивним моментом є вузька направленість діяльності ДБР на відміну від прокуратури, що зумовлено

покладеними функціями, а саме: здійснює оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування злочинів, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, на підставах та в порядку, встановлених законом; здійснює розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за злочини, розслідування яких віднесено до підслідності Державного бюро розслідувань; вживає заходів щодо відшкодування завданих державі збитків і шкоди, забезпечує можливості для конфіскації коштів та іншого майна, одержаного внаслідок вчинення злочинів, у порядку, визначеному законодавством; забезпечує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників Державного бюро розслідувань, бере участь у формуванні державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у відповідних сферах; забезпечує відповідно до законодавства додержання режиму захищеної законом таємниці та іншої інформації з обмеженим доступом, а також визначеного законом порядку оприлюднення та надання доступу до публічної інформації.

Дослідивши це питання більш глибоко та досконало, можна зробити висновок, що Державне бюро розслідувань та Національна поліція — це два ідентичні правоохоронні органи, які покликані протидіяти злочинності та запобігати здійсненню нових злочинів. Вони мають спільні основні засади діяльності та функціонування, адже обидва органи функціонують на принципах верховенства права, законності, справедливості, неупередженості, незалежності і персональної відповідальності кожного працівника за власні дії, політичної нейтральності і позапартійності.

Проте ДБР — це орган вузьконаправлений у своїй діяльності, на відміну від Національної поліції. Тобто, якщо до сфери діяльності Національної поліції входить загальне забезпечення правопорядку на території країни та здійснення досудового розслідування будь-яких кримінальних правопорушень, то ДБР спеціалізується на розкритті злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій посад державної служби, судьями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України, та злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених статтею 422 Кримінального кодексу України.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Кіслицяна Ірина Олександрівна.***